

Wstęp do twojej prywatności

WIEDZA W PIGUŁCE

Gabriel Garcia Marquez, pisarz kolumbijski i laureat nagrody Nobla, powiedział:

Każdy z nas ma trzy życia: życie publiczne, życie prywatne, i życie sekretne.

Życie publiczne prowadzimy wśród innych – w pracy i w szkole, w sklepie i na koncercie. Życie prywatne prowadzimy wśród bliskich – z rodziną, przyjaciółką, chłopakiem. Życie sekretne jest tylko nasze.

Fakt, że mamy życie sekretne, jest całkowicie naturalny. Dotyczy to zarówno spraw ważnych, jak nasze emocje czy błędy, jak i nieważnych. Bo, jak powiedział Cory Doctorow, brytyjski pisarz science-fiction:

Nie chodzi o to, że Pan nie wie, co ja robię w ubikacji. Chodzi o to, że ja nie chcę, by Pan na to patrzył.

Każdy z nas ma prawo do życia publicznego, do życia prywatnego i do życia sekretnego. Słownik języka polskiego definiuje słowo „prywatny” jako:

- stanowiący czyjąś osobistą własność,
- niepodlegający państwu ani żadnym instytucjom publicznym,
- dotyczący czyichś spraw osobistych i rodzinnych.

Prywatność to tyleż samo co nieformalność, kameralność, nieoficjalność, poufność, intymność.

Pierwsze nowoczesne spostrzeżenia dotyczące prawa jednostki do prywatności pojawiły się w 1890 roku w Stanach Zjednoczonych, kiedy to dwaj profesorowie prawa, Brandeis i Warren, pisali o prawie do tajemnicy, samotności, wyłączności. We współczesnym świecie często zapominamy, że prywatność jest wartością. Przypominamy sobie czasami, gdy przeczytamy o złamaniu prywatności aktorów i celebrytek, chociażby przez natrętnych fotografów. Dopiero gdy coś tracimy, zdajemy sobie sprawę z tego, jak bardzo to jest cenne.

Naszą prywatność, przynajmniej teoretycznie, chroni państwo, bo wynika to z praw przysługujących każdemu obywatelowi. Artykuł 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówi wprost: „Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym”. Jednak w praktyce zachowanie prywatności jest coraz trudniejsze, a jej ochrona – iluzoryczna. Kamery nagrywające nasze życie instalowane są w szkołach, firmach, sklepach, autobusach, pociągach, na ulicach. Urządzenia komunikacyjne, z których korzystamy, z jednej strony ułatwiają nam życie pozwalając na pracę, naukę i zabawę przez elektroniczne media, z drugiej zaś działają jak idealne „czarne skrzynki” rejestrujące każdą naszą życiową aktywność. Publiczną, prywatną i sekretną.

A jeśli taka informacja jest zapisana, to ktoś, kiedyś może z niej skorzystać. I nie zawsze w naszym interesie.

SŁOWNICZEK

- **wizerunek**: sposób, w jaki ktoś postrzega sam siebie lub jak widzą go inne osoby
- **prywatność**: możliwość utrzymania informacji i danych o sobie w tajemnicy

Tekst: Radek Czajka, Jarosław Lipszyc, scenariusz: Małgorzata Bazan, konsultacja merytoryczna: Wojciech Budzisz, Łukasz Wojtasik, Michał Woźniak. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/wstep-do-twojej-prywatnosci/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Mobilne Bezpieczeństwo, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

Podstawa programowa:

2014/III/informatyka/c1

2014/III/informatyka/c5

2014/III/informatyka/t7

Nowa podstawa programowa:

Wychowanie do życia w rodzinie, IV-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.

Etyka, IV-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń objaśnia, czym jest szacunek, przyjaźń, życzliwość, altruizm, troska, bezinteresowność, wolontariat, koleżeństwo, wdzięczność, współczucie, empatia, zaufanie, nietykalność osobista, tolerancja, dobro wspólne, naród, pluralizm, współdziałanie, sprawiedliwość, praworządność, solidarność, patriotyzm, bohaterstwo, wolność polityczna.

Etyka, liceum i technikum

Treści nauczania

podaje przykłady właściwego i niewłaściwego wykorzystywania nowych technologii, w szczególności technologii informatycznych.

Informatyka, liceum i technikum

Treści nauczania

podaje przykłady wpływu informatyki i technologii komputerowej na najważniejsze sfery życia osobistego i zawodowego; korzysta z wybranych e-usług; przedstawia wpływ technologii na dobrobyt społeczeństw i komunikację społeczną.

bezpiecznie buduje swój wizerunek w przestrzeni medialnej.